

Наша реч



Новембар 2023.

бр. 22

поводом Дана школе

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:

ЈЕЛЕНА ДРАГОВИЋ

Садржај:

Уводна реч	3
Поздрав јесени! (маскенбал у нашој школи)	4
Професионална оријентација	18
Одабране стране из наших свезака	21
Сад сам ђак петак! (школска анкета)	26
Проговори, па ћу ти рећи ко си	32
<u>Наша реч</u> двоугао: Анита Пирнат, наставница хемије, и Наташа Костић, наставница физике	35
Како провести слободно време (наше препоруке)	39
Спортске странице	41
Стоп насиљу!	47

Драги наши читаоци,

Новембар нам је донео јесење време, али и свечану атмосферу која се осећа у ОШ „Стефан Дечански” увек када се обележава Дан школе. То је и прилика да се поново дружимо на страницама нашег школског часописа.

За овај број Наше речи нисмо одабрали посебну тему, већ смо се бавили свим областима које су нам деловале инспиративно. Наш велики песник Ђорђе Балашевић рекао је да су „речи његов каледиоскоп и сваки пут му је друга слика у очима кад зажмури”. Желимо вам да читајући наш часопис стварате своје слике и приче од прилога које смо за вас припремили.

И овај број школског часописа пре свега је резултат труда, рада и неисцрпне енергије свих чланова наше новинарске секције, а то су:

- Татјана Арсић 5/1
- Лена Петровић 5/1
- Ана Јанковић 5/6
- Маша Лукић 5/6
- Милица Мартић 5/6
- Анастасија Пешић 5/6
- Теодора Сребранов 5/6
- Вања Цветковић 5/6
- Маша Тончев 6/2
- Ленка Симанић 6/4
- Сара Николић 7/4
- Снежана Вилотијевић 8/2
- Ана Првуловић 8/2
- Нина Јеринић 8/4
- Сара Крстић 8/4



Посебну захвалност дугујемо колегиницама које су нам биле верни, вредни, предусретљиви и креативни сарадници у новинарском послу, а њихова имена су:

- Маја Мирчић, наставник разредне наставе
- Борка Вујичин, професор српског језика и књижевности
- Милка Судимац, дугогодишњи психолог наше школе
- Анита Пирнат, наставница хемија
- Наташа Костић, наставница физике
- Соња Горановић, наставница ликовне културе и грађанског васпитања



Почетком октобра је у нашој школи обележена Дечја недеља, тако што су осмишљене бројне активности за ученике, родитеље и запослене. Посебну пажњу привукао је маскенбал, који је у нашу школу унео много радости и позитивне енергије. Наравно, и чланови новинарске секције били су на лицу места и испратили овај догађај. Успели смо да кроз објектив фото-апарата и разговор са учесницима „ухватимо” много дечијих осмеха, креативности и доброг расположења. Сачували смо их на страницама нашег часописа као велико богатство – ово је прилика да их поделимо и са вама.

Маја Мирчић, наставник разредне наставе, била је један од организатора овог догађаја и ево, укратко, њених утисака:

„У склопу Дечје недеље, 6. 10. 2023. био је одржан маскенбал у нашој школи. Учествовала су сва деца од првог до четвртог разреда, предшколци из вртића *Весело* и *Бамбиноси*. Тема маскенбала била је *Поздрав јесени*. Деца су се радо одазвала и разноврсно маскирала. Маскенбал је био организован од 11 до 12 часова. Скуп деце и ученика био је на кошаркашком терену, где је свако одељење имало обележено своје место. Коферансије је била Хана Одех-Бекић 7/2. Музику је пуштала директорка школе, док су деца певала и играла. Затим је Хана редом прозивала одељења која су правила круг око кошаркашког терена. Када су сви прошетали тереном, формирани су возићи и колоне од по неколико одељења. На крају су деца цртала белим и кредама у боји и украшавала терен.”

Ево како је наша новинарска екипа речи колегинице Маје преточила у фотографије.

















Маскенбалу су присуствовали бројни запослени у школи, предвођени директорком школе Душицом Буквић. Учитељице су биле са својим одељењима, старајући се да све протекне како је планирано. Наставница енглеског језика Душица Нужић Максимовић је разговарајући са нашим новинаркама истакла: „Атмосфера је овде фантастична. Деца су се веома потрудила око својих костима, како би на прави начин поздравили јесен.”

Разговарали смо са васпитачицом Маријаном, која нам је пренела како су се предшколци припремали за овај догађај: „Мислим да је маскенбал одлично организован. Деца су се добро припремила и одговорила на тему. Ово је за њих прави доживљај – цело јутро су се распитивали када ће да крену на маскенбал и били су јако узбуђени.”

Били су присутни и многи родитељи, а мама Милица нам је рекла да јој се свиђа ова прослава, јер се види да су деца била узбуђена током прављења и смишљања костима.

Да су њихове речи истините, уверили смо се разговарајући са малишанима који су у наше школско двориште унели боје и мотиве јесени. Они су били најважнији учесници и истинске звезде нашег јесењег маскенбала.



Василије:

„Ја сам се обукао као дрво. Овде ми се свиђа, јер волим да се дружим и да се сликам.”

Викторија:

„Ја представљам грозђе – мама ми је помогла да се тако обучем. Јако ми се свиђа друштво овде.”



Вук:

„Ја сам данас бундева. Маскенбал ми се јако свиђа, а мама ми је помогла око костима.”

Ева:

**„Мој костим представља принцезу
јесени и осмислила сам га уз мамину
помоћ.“**



Филип:

„Ја сам данас црвени јесењи парадајз.“

Миња:

**„Ја сам се за маскенбал обукла као Снежана,
уз мамину помоћ. Јако ми се свиђа овде.“**



Душан:

**„Мој данашњи костим приказује краља јесени и
осмислио сам га и направио уз мамину помоћ.
Волим да се сликам и уживам овде на
маскенбалу.“**

Нађа:

„Обукла сам се као јесења принцеза, а бака ми је помогла да пронађем материјал за костим. Свиђа ми се ова прослава, јер волим да цртам кредама.”



Прилог припремиле:

Снежана Вилотијевић 8/2

Ана Првуловић 8/2

Нина Јеринић 8/4

Сара Крстић 8/4

Професионална оријентација

У улози наставника

Дана 1. 11. 2023. ученице одељења 8/4 Анастасија Јовић и Александра Првуловић опробале су у улози наставника. На часу српског језика и књижевности предавале су свом одељењу епску народну песму „Бој на Мишару”. Ево шта су нам испричале о свом искуству.

На идеју да одржимо један час као наставнице дошле смо када смо чуле да је претходних година у нашој школи одржаван Ученички дан. Старији другари и наставници причали су нам да су тог дана ученици и наставници у нашој школи мењали улоге, што нам је звучало веома интересантно и забавно. Пожелеле смо да и ми то пробамо, па смо се са наставницом српског језика и књижевности Јеленом Драговић договориле да ћемо свом одељењу предавати једну наставну јединицу.

Биле смо узбуђене што ћемо се опробати у новој улози, али смо и озбиљно схватиле овај задатак. Одвојиле смо један дан да се у потпуности припремимо за оно што нас на часу очекује. Одлучиле смо да се припремамо у парку, јер је то место које веома волимо, тамо смо мирне, опуштене и сконцентрисане на оно што радимо.

Што се тиче конкретног припремања за час, идеја нам је била да се угледамо на концепцију часова српског језика и књижевности код наше наставнице и да на основу тога направимо шаблон по којем ћемо радити. Договориле смо се како да поделимо наше излагање на часу и то смо урадиле на основу својих интересовања и склоности (Анастасија је уписала час, изнела историјске занимљивости и писала по табли, а Александра је преузела читање и разумевање саме песме). Најзахтевнији део организационо је био да се временски уклопимо у трајање једног часа – да стигнемо да урадимо све што треба, али и да не завршимо прерано како нам не би остало вишка

времена. Циљ нам је био да ученици на часу буду активни и да им пренесемо знање о овој наставној јединици.

Пред почетка часа имале смо малу трему, али само донекле (Анастасиа је раније на сличан начин излагала на часовима историје, па се већ увежбала и имала искуства). На самом часу нам се допало то што смо оствариле неке од најважнијих циљева које смо себи поставиле – укључили смо у рад ученике који иначе на часовима нису много активни, привукле смо им пажњу и добро објасниле наставну јединицу. Није нам се допало то што су неки ученици ситуацију схватили неозбиљно и што нам је ипак остало мало времена до краја часа које нисмо успеле да попунимо, али нам је наставница објаснила да је то само ствар праксе и искуства.



Наше наставнице – Александра Првуловић и Анастасиа Јовић

Било нам је интересантно да посао наставника сагледамо из перспективе предавача и можемо рећи да је њихов посао много захтевнији него што смо мислиле – најтежи део је само припремање часа, али је тај део и најзанимљивије јер се упознајемо са новим садржајима.

Ово искуство оцениле бисмо као позитивно. Прошириле смо своја знања током припремања часа и пробале смо да остваримо неке жеље које смо имале још у детињству, када смо замишљале да држимо часове као учитељице. Захвалне смо што смо добиле прилику да се опробамо у улози наставника и ово искуство ће нам сигурно остати лепа школска успомена.

Шта после основне школе?



Школска година је још на почетку, али дан одабира средње школе све је ближе. Постоји много средњих школа у Београду, тако да које год интересовање да имаш требало би да можеш да нађеш школу која ти одговара. Проблем је ако ти немаш баш никакву замисао шта желиш да будеш кад одрастеш.

Када сам била мала, имала сам много идеја о свом будућем занимању и сада ми је чудно да више ништа од тога не испуњава моје стандарде и свему успем да нађем ману. Посао архитекте је превише досадан, а посао адвоката превише тежак; послови у медицини су превише захтевни. Толико различитих могућности, а ниједна се не чини као прави избор за мене. Колико год да сам свесна чињенице да су моја очекивања нереална (флексибилан, забаван посао са великом платом), ипак на крају опет дођем у ситуацију да желим још више да истражујем да бих пронашла своје идеално занимање. Трудим се, али ми се чини да се помало вртим у круг – посао туристичког водича је превише тражен, нисам добра у спортовима, а инструктори, пилоти и возачи увек морају бити фокусирани и обазриви.

Одлучила сам да себи дам још времена и да не размишљам сада превише о избору средње школе. Можда је потребно будем спонтана и сачекам прави тренутак, јер сам сигурна да ћу, када за то дође време, одабрати школу која ми највише одговара.

Снежана Вилотијевић 8/2

Одабране странице из наших свезака



МОСТ – ПОВЕЗУЈЕ И СПАЈА

Истраживала сам мостове. Проналазила разне фотографије, записе и мисли наших славних писаца. Сазнала сам да се мостови у мом граду Београду помињу још у петом веку. Историчари пишу о њима. Грађени су и у време Византије и Османског царства.

Посматрам слике и видим дивне грађевине које спајају две обале, два града, две цивилизације. Знам да сваки тај мост има своју историју и прошлост. Сваки је сведок ратова, успеха, радости, па и туге. Као да ми говоре о прошлим временима, судбинама, људима. Али да ли мост треба посматрати као једну грађевину и успех људи да победе природу и споје две обале? Мислим да су мостови сасвим нешто друго. Они су мостови који спајају људе, то су мостови пријатељства, поверења, мостови који не познају границе. Они представљају жељу и тежњу људи да се повежу, да се деле. Зато мене мостови подсећају на пружену руку која спаја, повезује људе. Све друге грађевине стоје самостално, али мост не. Њему је потребна друга обала баш као што је и нама потребна повезаност са другим људима.

„Од свега што човек подиже и гради, ништа није боље и вредније од мостова. Они су важнији од кућа, светији од храмова“, каже наш нобеловац Иво Андрић који у својим делима пише о мостовима који су његова стална инспирација и мотив. А наша инспирација треба да буду наши мостови које градимо комуникацијом и сарадњом са вршњацима, али и са одраслима у нашем окружењу. Морамо их градити са много љубави, емпатије, поверења и разумевања. И, наравно, са мислима да је са друге стране моста неко ко нас воли и разуме. Јер док градимо таква пријатељства, живеће и повезаност међу људима. О таквим мостовима треба причати будућим генерацијама, баш као што је то учинио и Андрић у роману „На Дрини ћуприја“.

А посебна ћуприја је она најлепша, која спаја два срца. Она је увек обасјана сунцем. Испод ње тече најшаренија река, ту птице певају најлепше песме. Зато писац каже:

„Не руши све мостове, можда ћеш се вратити. Остави бар један мост између срца и мене“.

Ива Брајевић 8/3

Мост – повезује и спаја

Осим мостова који спајају две обале, постоје и они други мостови који повезују људе, али и једни и други имају нешто заједничко, а то је да њихов изглед зависи од оних који их праве.

Ако се две особе воле и поштују, ако верују једна другој и прави су пријатељи, та веза, тај мост између њих, биће јак јер је и дуго и добро прављен. Има и оних који се само зову пријатељима, али једни другима не верују, лажу се, желе оном другом лоше и нису спремни да пруже помоћ – код њих је мост лабав и може да се распадне сваког тренутка.

Људи са стабилним мостом могу да пређу преко било каквих препрека и неслагања, јер ће им мост помоћи да све поправе, а код људи са slabим мостовима то није тако. Они неће моћи да виде проблеме, па ни да их реше – можда ће само једна особа прећи преко моста, а можда ниједна.

И зато је најбоље да чуваш и одржаваш мост који имаш са људима које волиш, како би веза између вас остала чврста и несаломива, а слабе мостове треба срушити на време, пре него што неко са њих падне.

Ружица Дамљановић 8/1

Школа

Школа је као кад покушаваш да гледаш филм наопако. Неког дана ми дође генијална идеја и јако сам срећна, али другог дана размишљам, шта ако је школа заправо као оне досадне групе где се људи свађају?

Пут до школе је сваком другачији, хвала Богу, па није онакав како су нам родитељи причали, јер из њихових прича испада као да су ишли са неке планине за коју не знаш ни како се зове, па преко мостова, бара, разних села, да би дошли до школе. Да је пут такав, вероватно бисмо се бунили и не бисмо хтели да имамо физичко, јер би нам сам пут до школе већ загрејао све мишиће у телу.

Увек нас на улазу сачека теткица, која нас поздрави, иако је некад баш не слушамо и направимо хаос по ходнику, али она нам све то опрости.

Креће час биологије. Професорка као детектив тражи ДНК у ћелијама, као да је нешто изгубила. Мислим, стварно, нисмо ми полицајци, па да то тражимо, зар не? Опет, са друге старане, можда неком то буде касније требало у животу, никад се не зна...

На математици је, као кад покушаваш да схватиш неку лозинку, али уместо да откријеш ту лозинку, добијеш бројеве које нико никад не користи у стварном животу. Па ти наставница некако објасни зашто је то битно, а ти и даље не разумеш.

На часу физичког покушаваш да урадиш тај савршени скок, али завршиш више као слон по леду него профи скакач, иако си се толико трудио за ту вежбу.

А тек ЧОС! Разредна нас по цео час грди јер нисмо били добри, а ми као ништа не знамо – кад дође ЧОС, сви постанемо намазани као бебе. Њима се као спава, па после крену да плачу, кад их убациш у креветац.

Ту је наравно и енглески. Мислим да ми учимо цео живот онај, неки симпл, али опет, некако скоро сви га знају на крају. И морам признати, то је баш чудно.

А најбоље од свега су часови где покушавају да те науче како да преживиш живот, а онда схватиш да су заборавили да уведу прави предмет за то, али опет, схватиш да ти то и не треба, јер нико не може то ни предавати, колико је компликовано.

А тек одмори! Кад крене јурњава ка вратима, деца бацају ранчеве испред кабинета не би ли што пре отишла на одмор и купила ужину. Трче као да годину дана нису јели, па су сад тек добили прилику.

На часовима је увек жамор, тако нам наставник историје увек каже кад не може одржати час због нас. Сви су „нормални” до часа и одједном им баш тад падну на памет неке идеје за причу и то је толико битно да се тад каже, да не могу издржати до завршетка часа. Као када вам се толико нешто једе [на пример крофна] и ви је гледате, испред вас је, а не можете да је поједете, Тешке муке!

Наравно, у школи има и разних свађа. Те испред свлачионица, сви жељни да уђу што пре да се пресвуку, иако неки и не воле баш физичко. Опет да нема тих свих ствари и приче на часовима, ми не бисмо имали сваки пут шта да причамо на ЧОС-у.

Коришћење телефона у учионици је као кришом јести чоколаду - сви знамо да је забрањено, али кад год га извадите, имате осећај као да се шуњате у тајности и надате се да вас наставник неће ухватити у „слатком” прекршају.

Али, знате шта је најчудније?

И поред свих тих чудних часова, досадних лекција и испитивања, школа је заправо место где се често срећу људи који постану твоја друга породица. Можда школа није идеална, али дефинитивно оставља неки свој печат.

Па, ето, школа је као онај филм који не знаш да ли да га одмах искључиш, али га ипак погледаш до краја, јер никад не знаш шта те чека иза следеће сцене, макар гледао наопачке.

Јања Вучић 7/1

***Сад сам ђак
петак!***

(школска анкета)

Прелазак у старије разреде током основне школе је период који је за сваког ученика пун изазова. Треба се навићи на бројне промене и прилагодити новим околностима – неким то иде лакше, а неким теже. Баш због тога смо осмислили ову школску анкету, како бисмо наше петаке питали како су снашли у петом разреду и адаптирали на све новине које су их дочекале.

Анкета је спроведена у свим одељењима петог разреда наше школе – од укупно 118 ученика анкетирано је њих 106 (90%). Тако велики узорак омогућио нам је да на прави начин сагледамо и анализирамо мишљење наших ученика о боравку у петом разреду.

Анкета је састављена од три питања затвореног типа (шта им највише недостаје у петом разреду, на шта се најтеже навикавају и која би тврдња најбоље описала њихов боравак у петом разреду), једног питања полузатвореног типа (заокруживање омиљеног предмета, али и објашњење зашто је он одабран) и последње питања отвореног типа (које их речи највише асоцирају на пети разред основне школе). Овакву концепцију смо осмислили јер смо желели да ученици дају јасне и конкретне одговоре, али и да их образложе на прави начин. Посебну важност има последње питање (отвореног типа), где су ученици имали потпуну слободу да изразе своје мисли и осећања.

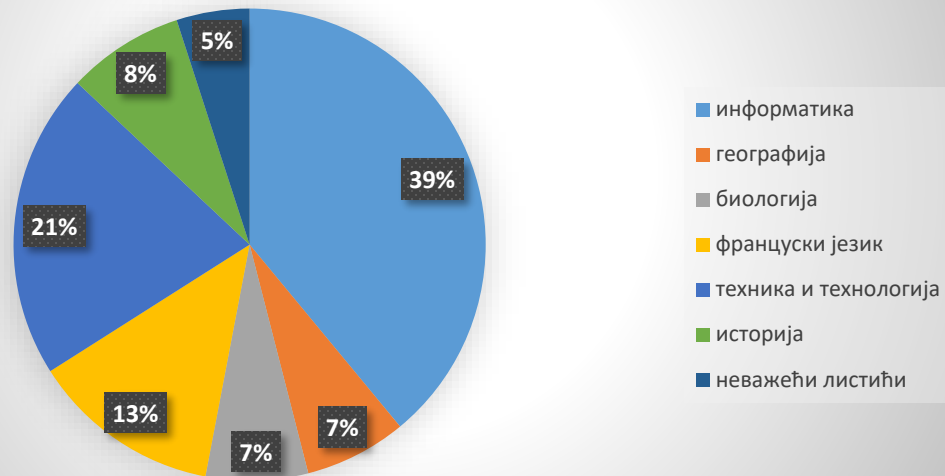
Ево резултата до којих смо дошли:

ПРВО ПИТАЊЕ



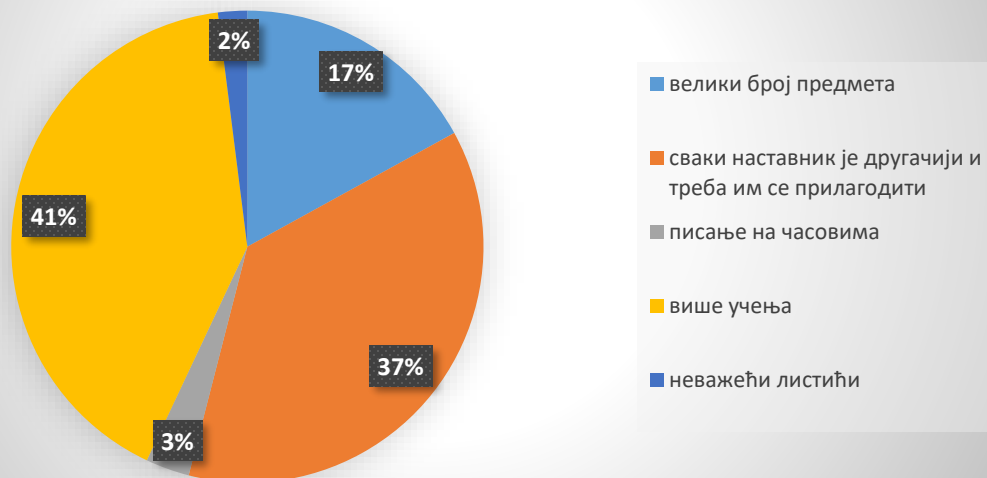
ДРУГО ПИТАЊЕ

Који је твој омиљени школски предмет који си добио/-ла у петом разреду?



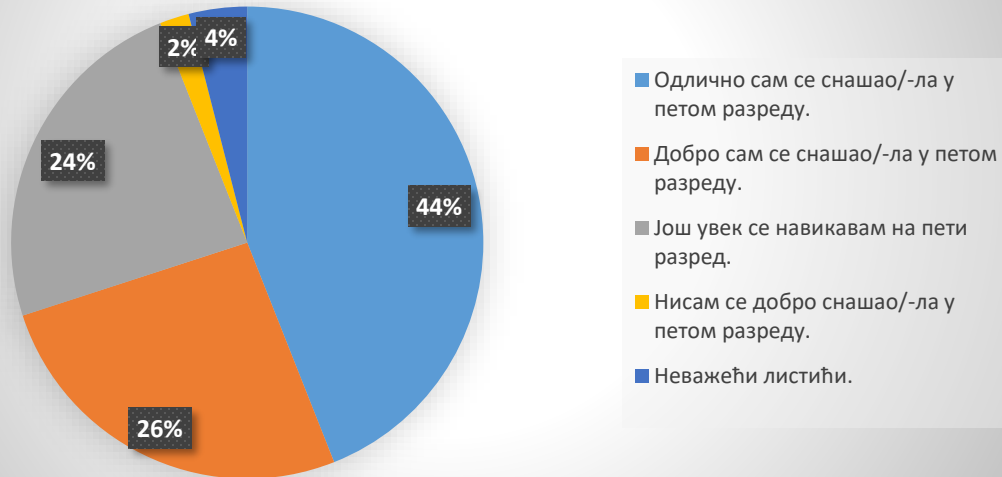
ТРЕЋЕ ПИТАЊЕ

На шта ти је било најтеже да се навикнеш у петом разреду?



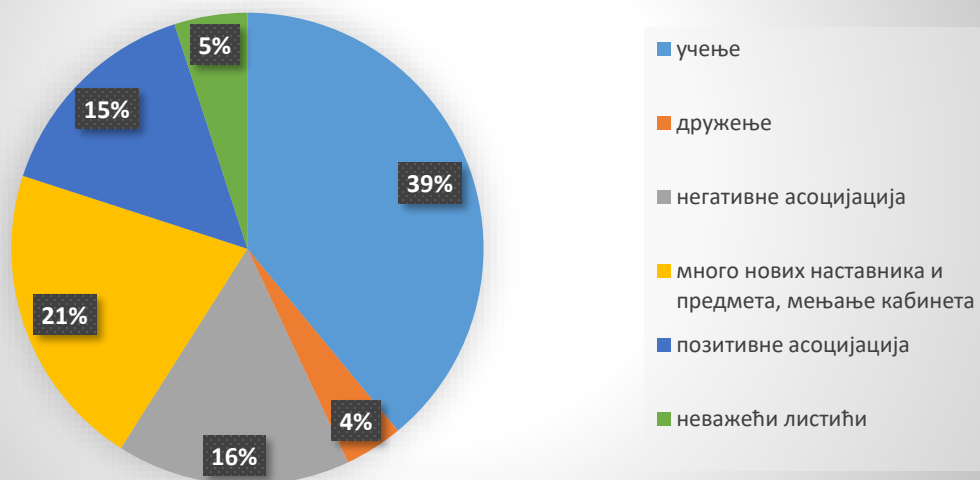
ЧЕТВРТО ПИТАЊЕ

Која би тврдња најбоље описала твој утисак о петом разреду основне школе?



ПЕТО ПИТАЊЕ

Напиши реч/реченицу која те највише асоцира на пети разред основне школе.



Анализа школске анкете

Одговори на питање шта им највише недостаје у петом разреду недвосмислено указују на то да ученицима највише недостаје учитељица, што нам говори о везивању ученика млађих разреда за личност првог предавача у школи, као и о лепим успоменама које носе из тог периода. Чини се да им је организација времена у петом разреду проблем, јер је велики проценат ученика (28%) којима недостаје играње и дружење због школских обавеза.

Што се тиче изјашњавања ученика о омиљеном предмету који су добили у петом разреду, као критеријуме за свој избор углавном су узимали занимљивост наставних садржаја, могућност забаве и релаксације, као и своје склоности и интересовања које могу уклопити у садржаје предмета (цртање, прављење, рад на рачунару). Претпостављамо да је то разлог што су ученици одабрали информатику и рачунарство (39%) и технику и технологију (21%) као два омиљена предмета – ти часови се разликују од класичних на којима седе и пишу, имају више могућности да се опусте и забаве. Треба истаћи да је важну улогу при избору омиљеног предмета имала и личност наставника.

Подаци које смо добили на питање шта ученицима најтеже пада у петом разреду (треће питање) наводе нас на закључак да им највећи проблем представља обимно и захтевно градиво које треба савладати, па велики део времена посвећују учењу (41%). Приближно исти проценат ученика (37%) има проблем да се навикне на бројне нове наставнике, што потврђује истинитост тврдње из првог питања да им у петом разреду највише недостаје учитељица. Са великим бројем предмета се боље сналазе (њих 17% је то навело као највећу тешкоћу), а праћење наставе и писање на часовима им углавном не представља проблем.

Четврто питање је ученицима омогућило да сами процене колико добро су се адаптирали на пети разред, бирањем тврдње која то најбоље описује. Скоро половина ученика (44%) сматра да су се одлично снашли у петом разреду, док се тачно 50% њих изјаснило да су се добро прилагодили обавезама у петом разреду или су на путу да то учине (26% сматра да су се добро снашли у петом разреду, а 24% да се још увек навикавају). Свега 2% ученика сматра да се нису добро снашли у петом разреду, што је охрабрујући податак, али и позив да им се помогне како би што лакше савладали ову велику промену у свом школском животу.

Асоцијације ученика на школу у петом разреду показују да је они највише повезују са учењем (39%) и првенствено доживљавају као обавезу. Изненађујуће је и помало забрињавајуће што је веома мали број ученика повезао школу са дружењем (само 4%) – то нам даје простора за размишљање да ли се у савременом друштву све више осамљујемо и удаљавамо једни од других. Проценат позитивних и негативних асоцијација на школу је приближно исти (15% и 16%), што нас наводи на закључак да ученици виде добре стране

школе (занимљиве предмете и предусретљиве наставнике), али имају и утисак да ограничава њихову слободу и одузима им много времена. Завидан проценат ученика (21%) за боравак у школи одабрао је као асоцијације *много нових предмета и наставника, мењање кабинета*, из чега можемо закључити да њихова адаптација на организацију и начин рада у старијим разредима још увек траје.

Прилог припремили чланови новинарске секције

Проговори, па ћу ти рећи

КО СИ

Језик је део наше свакодневице, али и историје и културе народа којем припадамо. Језичко богатство сведочи о прохујалим вековима, друштвеним и политичким променама и о савременом животу који нас окружује. Део вредности сваког језика је то што се он стално мења, прилагођава околностима попут одраза у огледалу. У српском језику данас има и доста речи страног порекла, јер живимо у свету где су сви народи повезани – савремене технологије су нам то омогућиле. Некада нисмо ни свесни да су многе речи које свакодневно користимо туђице, тј. преузете из језика других народа. Зато је данас право умеће сачувати изворност и чистоту свог језика. Ми смо покушали да направимо речник страних речи и израза, као свој допринос у том великом подухвату. Објашњења и тумачења засновали смо на ономе што нам је блиско и разумљиво, па читајући овај речник можете да видите наша схватања, склоности и навике. Уживајте!

Речник страних речи и израза

АЛАРМ (изворно **узбуна**) – као будилник, звоно на телефону

АВАНС (изворно **предијум**) – када се нешто плаћа унапред, нпр. када се део станарине плаћа унапред по договору

БЛАМАЖА (изворно **срамота, ругло**) – када се неко осрамоти, осети стид, поцрвени, осећа се непријатно, нпр. када се хвалиш да нешто знаш и онда то покушаш да урадиш, па паднеш

ВАУЧЕР (изворно **вредносно писмо**) – савремени начин поклањања, нпр. када освојимо неко путовање

ГЕНИЈАЛАН (изворно **надарен, даровит**) – када неко смишља одличне идеје, препаметан је

ДЕФИНИТИВНО (изворно **коначно**) – обећање које ће се сигурно испунити, нпр. када нам наставница каже да ће нас ДЕФИНИТИВНО питати и то уради

ДИРЕКТНО (изворно **непосредно**) – када неког уживо видимо, нпр. када се са неким упознамо на друштвеним мрежама или преко телефона, а онда се упознамо и у стварности

ЕЛЕГАНТАН (изворно **дотеран, отмен**) – човек који је уредан, чист, лепо обучен, пристојан, лепо васпитан, код кога је све „под конач” (и у облачењу и у понашању)

ЕЛИМИНАЦИЈА (изворно **искључивање, одстрањивање**) – када неког избациш (из друштва, из игре); систем елиминације (када избацимо неки одговор за који смо сигурни да није тачан)

ЕПИДЕМИЈА (изворно **зараза**) – када се нешто, најчешће болест, прошири; може да буде и епидемија смеха – када се неко заразно смеје у одељењу, па сви почнемо да се смејемо заједно са њим

ЕТИКЕТА (изворно **налепница**) – папир на одређеним производима, рецимо када купимо мајицу у „Зари”; она садржи најважније податке о том производу: одакле је, од ког је материјала, која је величина у питању

ИНИЦИЈАЛНИ (изворно **почетни**) – као иницијални тест (да се обнови и утврди претходно научено)

ИМИТИРАТИ (изворно **подражавати**) – опонашати неког; радиш исто што и неко други, да би некога засмејао (то раде глумци); када ти се допадне како се неко облачи, па опонашаш његов начин облачења

ИЛУЗИЈА (изворно **самообмана, варка**) – нешто што изгледа стварно, али је у ствари нестварно; лажна, нереалистичка појава

ИНСПИРАЦИЈА (изворно **надахнуће**) – када неко добије идеју да уради нешто, нешто те подстакне да ствараш

ИНСТИТУЦИЈА (изворно **установа**) – место за рад у некој установи важној за државу, нпр. школа

ЈУРИШ (изворно **напад, навала**) – када трчиш најбрже што можеш, из све снаге, нпр. у биткама

КЕШ (изворно **готовина, новац**) – новац који није на картици, него га имамо у рукама/новчанику када идемо у куповину

КУЛИРАТИ (изворно **уживати**) – када неког игноришемо, не желимо да причамо са њим; када се одмарамо, уживамо без обавеза

КОНТАКТ (изворно **дотицање, додир**) – именик у телефону

КОНФЛИКТ (изворно **сукоб, спор**) – борба, сукоб, свађа

ЛИМИТ (изворно **ограничење**) – када имамо неку границу коју не смемо да пређемо, нпр. лимит за кредит на телефону

Прилог припремили чланови новинарске секције

*Посебно захвалност дугујемо Милки Судимац, дугогодишњем психологу наше школе, која нас је својим креативним идејама подстакла да осмислимо овај речник. Пуно лепих поздрава за њу, нашу сталну подршку у претходним годинама, од чланова новинарске секције!

Наша реч двоугао: Анита Пирнат, наставница хемије, и Наташа Костић,
наставница физике

Школа нам нуди много различитих могућности, помаже нам да кроз бројне наставне предмете откријемо своје афинитете и интересовања. За неког је то уметност (на часовима ликовне и музичке културе), за неког спорт (на часовима физичког и здравственог васпитања и ОФА), али неко баш током извођења хемијских експеримената или очигледне наставе физике схвати да су то области којима жели да се посвети. Наше наставнице Анита Пирнат и Наташа Костић потрудиле су се да нам на часовима хемије и физике приближе научни свет и омогуће нам да ове наводно „захтевне и тешке” предмете посматрамо из другачије перспективе. Пожелели смо да их још боље упознамо и представимо их вама у овом интервјуу. Уживајте, читајући разговор који смо са њима водиле.

Наша реч: На који начин сте се одлучили за посао наставника? Које је образовање потребно да бисте се бавили овим послом?

Анита: *Када сам студирала хемију, програм је био такав да се у четвртој години бира одређени смер и ја сам тада одабрала наставни смер. Завршила сам Природно-математички факултет у Београду.*

Наташа: *Од малена сам имала жељу да се бавим послом наставника; сећам се да сам се у детињству са другарицама често играла учитељице – имале смо прави школски дневник, уписивале часове, оцене. Међутим, временом се то мењало, интересовање за рад у школи је опало, али је ту љубав освежила и још више подстакла тетка која је радила у гимназију коју сам у то време похађала. Тако су животне околности довеле до тога да ми се ипак оствари жеља из детињства. Што се тиче званичног образовања, да бисте се бавили овим послом потребно је да имате факултетско образовање, али је ипак најважније да уживате у учионици са младим бићима.*

Наша реч: Опишите нам посао наставника из свог угла – које су његове предности, а које мане?

Анита: *Предности овог посла су то што је динамичан, занимљив и изазован, али се губи подстицај и мотивација у случају да не постоји двосмерна комуникација између наставника и ученика, тј. да би наставник имао занимљива предавања, ученици морају да показују интересовање и да учествују у дијалогу са наставником.*

Наташа: *Овај посао захтева велику љубав и енергију – притом не мислим на енергију само као област која се изучава у физици, већ на енергију у учионици током комуникације са ученицима. Увек постоји жеља да ваши ученици израсту у срећне и успешне људе. Дечија искреност и радозналост је нешто што заиста много значи и нема цену, њихов сјај у очима када добију добру оцену. Са децом развијам и своје вештине – стрпљење, толеранцију, разумевање. С друге стране, као и сваки посао, то*

је стални стрес, јер је наставник за све одговоран. Доста времена одузима рад од куће, а повратне информације и труд не дају увек очекиване резултате.

Наша реч: На који начин се сећате свог школовања? Колико се боравак у школи од тада променио?

Анита: Сећам га се у потпуности, с тим што бих сада, са ове временске дистанце, највишом оценом оценила оне наставнике и професоре које су према нама били најзахтевнији. У поређењу са данашњим временом, постоје велике разлике: носили смо школске кецеље, редар би отварао врата професору на улазу у учионицу, а улазак предавача бисмо поздравили устајањем са столица. Контролне вежбе нису биле најављиване, ни са одштампаним питањима – биле су ненајављене, а питања смо сами писали на папир истргнут из средине свеске, па затим на њих одговарали. Лектуру смо читали и обрађивали једном месечно.

Наташа: Школа је најлепши период у животу – безбрижан. Сећам се растанка од учитељице у четвртном разреду, када су сви лили сузе. Од предмета нисам волела ликовно и историју, али су ми сви наставници на неки начин били драги. Мислим да се и данас деца нису променила, али се променио систем вредности у друштву. Права деца су у првом плану, без свести о обавезама. Култура је занемарена. То је нешто што се првенствено гради у породици, а потом само надограђује у школској средини. Мислим да савремена технологија превише утиче на ученике и њихов развој – велики труд треба уложити да бисте мотивисали ученике и задржали њихову пажњу.



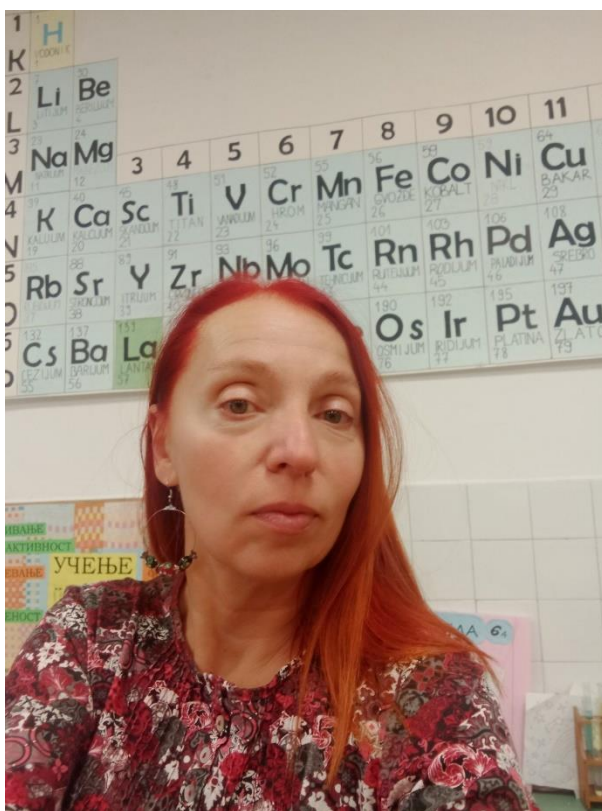
Наше новинарке са наставницом физике Наташом Костић

Наша реч: Памтите ли своје генерације ученика? По чему вам остају у сећању?

Анита: Упамтила сам нарочито генерацију којој припадају ваше садашње наставнице Јована Нешић (историја) и Маја Гигић (музичка култура), 1991. годиште, и то по бројности ученика: свако одељење је имали по 36 ђака. И поред тога, имали су веома коректно понашање, посебно на матурској екскурзији.

Наташа: Памтим све лепе тренутке, јер у мом сећању и није било неких лоших тренутака. Свака генерација је специфична, али топлина, дечија радозналост и смех ми заувек остаје у срцу. Наравно, највише остају у сећању екскурзије, бројне анегдоте, успеси ученика на такмичењима. И увек је ту долазак нове генерације – нови изазови и грађење нових успомена.

Наша реч: Занимају нас и могућности професионалних постигнућа у школском систему, па смо се присетили бројних такмичења и посла директора. Имате ли искуства у тим областима и каква су она била?



Анита Пирнат, наставница хемије

Анита: Посао директора је веома одговоран и обиман, јер захтева бригу о ученицима и свим запосленима у школи (наставници, административно и техничко

особље). Директор школе мора да води бригу и о стању школске зграде и терена, као и о захтевима просветне и других инспекција.

Наташа: *Могуће је да људи размишљају о послу директора мислећи да могу нешто да промене и побољшају, али ја за сада тих амбиција немам. Али зато сматрам да су такмичења можда и најлепши део мог посла, јер се на њима видео сав уложени рад и труд – веома сам поносна на успехе које смо моји ученици и ја постигли на такмичењима из физике. Такмичење у Параћину ми је посебно остало у сећању, јер су на њему моји ученици Љиљана Коњевић и Урош Штулић освојили друго и треће место на републичком нивоу. Не могу да изоставим ни Кладово, где су освојили трећа места у Србији. Ти успеси су пре свега резултат труда и залагања ученика, а ја сам им у томе била подршка.*

Наша реч: Поделите са нама неку анегдоту из вашег школског живота које се радо сећате.

Анита: *У мојим школским данима, нисмо ишли на екскурзију сваке године, али је зато матурска екскурзија трајала седам дана, па смо тада обишли Плитвичка језера, Постојнску јаму, Љубљану, Трст, Блед...*

Наташа: *Анегдота има много – и из мог школовања, а и из професионално-школског живота. Све оне су посебне и мени драгоцене, па ми је тешко да издвојим само једну. У сваком случају, увек када их се сетим поново постајем свесна колико су ми биле важне и колико су обогатиле мој живот на разним нивоима.*

Наша реч: Имате ли, за крај, неку поруку за ученике наше школе?

Анита: *Читајте **Нашу реч!***

Наташа: *Простор, маса, силе и зверињак честица представљају састојке рецепта за било какво постојање, али време је од суштинског значаја, чега можда нисмо ни свесни. Зато искористите време на најбољи могући начин и не дозволите да савремене технологије користе вас – разговарајте, дружите се, али не преко друштвених мрежа. Будите толеранти. Путуйте. Волите. Улажите у себе. И не заборавите речи нашег великог научника Михајла Пупина: „Знање је светлост које осветљава наш пут кроз живот.”*

Интервју припремиле:

Нина Јеринић 8/4

Сара Крстић 8/4

Како провести слободно време

(наше препоруке)

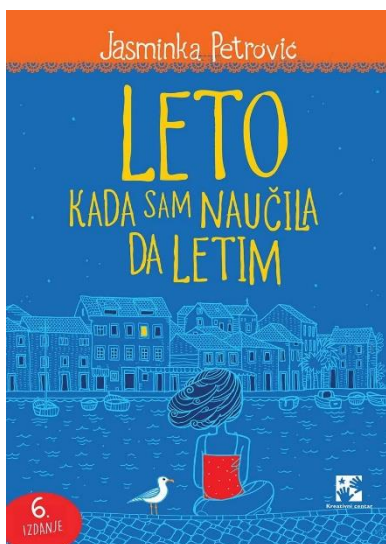
Филм



У скорије време сам гледала пуно филмова, али онај који бих највише истакла јесте „Барби”. Радња се врти око Барби и њеног савршеног света. Али ствари се промене када се њен свет изврне наопако и не буде онакав какав треба да буде. Тада су Барбике потпуно изостављене, јер Кенови преузимају свет. Порука овог филма јесте да није

увек све савршено. Мислим да ми се овај филм највише допао летос зато што сам га гледала у отвореном биоскопу на мору, на рођендану мојих другарица.

Књига



„Лето када сам научила да летим“, јесте једна од најбољих књига које сам прочитала. Колико год да не волите да читате књиге, ова књига је савршена за сваку тинејџерку. Софија је спремна за камповање на Сребрном језеру и за одлазак у Краљево са другарицом. Али она ни не сања да ће бити приморана да оде на летовање са бабом на Хвар. У почетку све јој је изгледало ужасно, без интернета и другова. Врло брзо јој је постало занимљиво уз нове пријатеље, догодовштине и откривање породичне тајне.

Серија



Обожавам серије, али током летњег распуста и сад откако је кренула школа нисам стигла да их гледам. Једину серију коју сам гледала летос била је „Дајте Музика“ (срп. Дајте Музику). То је македонска, дечија - тин серија. Више сам је гледала чисто како бих научила македонски због својих другарица. Деца у Скопљу откривају напуштено место у коме се сваки дан окупљају како би се дружила, без телефона, од којих им је било тешко да се одвикну. Такође су основали и свој поп-рок бенд. Омиљени ликови су ми сви, али бих можда издвојила Кики, Наташу и Сашу.

Прилог припремила:

Сара Николић 7/4

Спортске странице

Представљамо вам спорт на различите начине – кроз...

Фотографије...







Фото-репортажу припремила:

Ана Јанковић 5/6

Речи...

Мој сусрет са чаробњаком

Било је то у земљи фудбала, где живе прави фудбалски чаробњаци.

Док сам путовао по земљама фудбала, сретао сам пуно чаробњака, али коначно сам

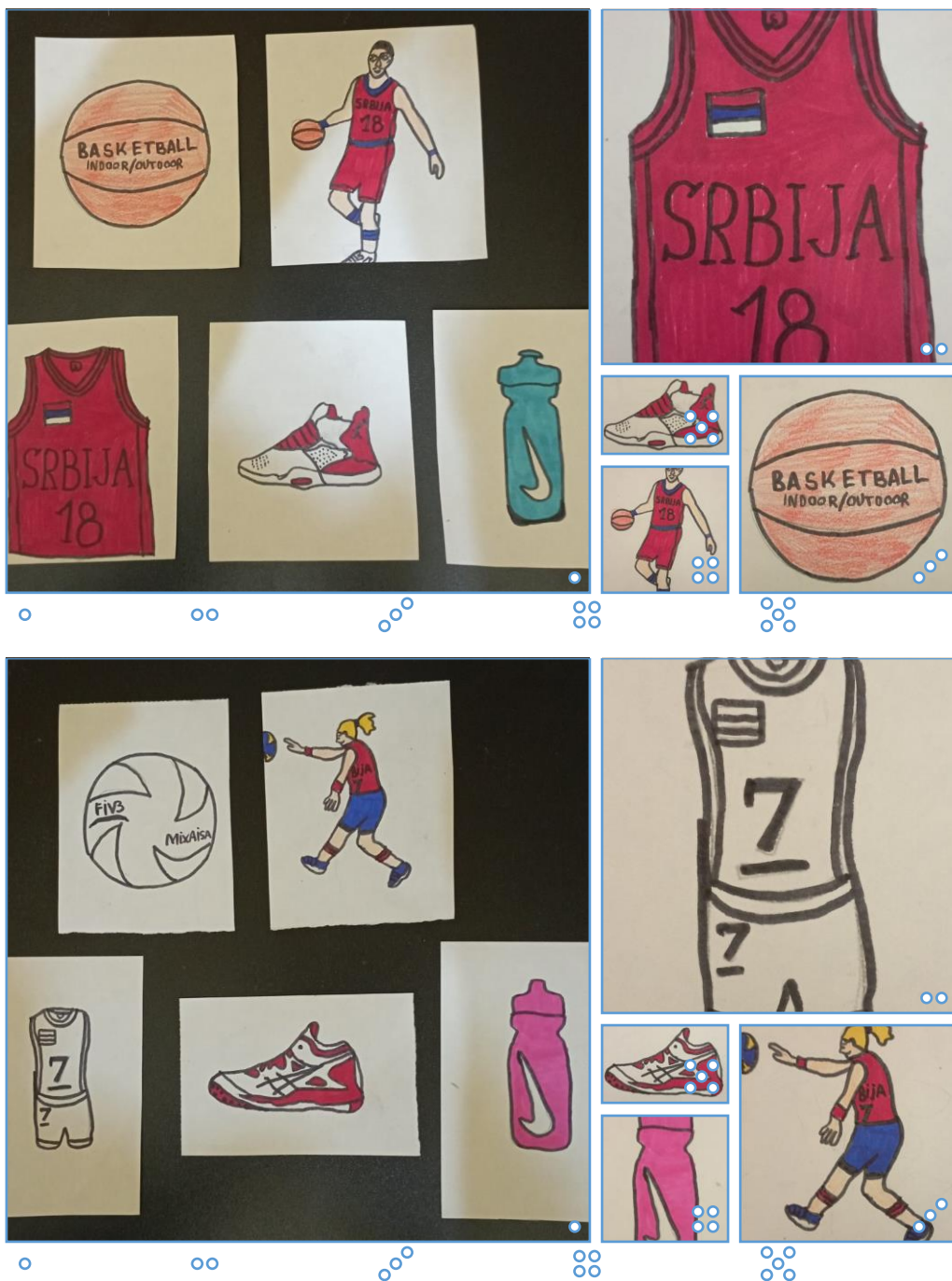


упознао најбољег. Једини је који може једним потезом ноге да направи магију и усрећи цео стадион. Он је обичан човек из Бразила, са осмехом детета, који има петарде у ногама. Брз је као метак, јак је као тигар. Његова кућа је Камп Ноу – тамо сам ишао да видим све његове трикове. Док је изводио магију, сто хиљада људи је уздисало и мислио сам да чаролија помера стадион. Сваки његов потез је нова магија. Мислио сам да није стваран, док ми на крају није пришао и дао дрес.

Ако до сада нисте открили ко је мој чаробњак, он је Роналдињо Гаучо, магија на земљи.

Јован Манојловић 5/6

Цртеже...



Маша Лукић 5/6



Након одгледаног краткометражног играног филма „Преображај” Дејана Сенића, на часу грађанског васпитања, који говори о вршњачком насиљу, ученици су добили прилику да и они сами сагледају овај проблем и прикажу нам њихово виђење ствари. Добили су могућност да снимају кратки филм и да се изразе на тај начин.

Та идеја се највише допала ученицима 8/1 и 8/3, као и 7/2 и 7/4. Представљамо вам резултате њиховог рада.

Сценарио за филм ученика осмог разреда

Међу осмацима је највише ентузијазма показала ученица Уна Васиљевић (8/3), која је написала сценарио на тему вршњачког насиља. Њена прича говори о Луки, дечаку који пише песме, жели да буде добар ђак и да га нико не дира зато што је другачији од већине. Његова поезија је његово уточиште, али и повод сталног малтретирања „другара” из одељења.

Уна је, на врло добар начин, приказала како њени вршњаци гледају на ону децу која се разликују од других, колико предрасуда и стереотипа има у њиховом окружењу. У тој средини, дечак не сме да пише јер је то за девојчице или хомосексуалце. Ако је неко добар ђак, он је штребер и није пожељно дружити се са њим.

Јасно је да, због свега наведеног, нисмо лако могли да нађемо глумца за лик Луке, јер су се деца бојала да ће их исмевати због улоге.

Уз одређене измене (на велику жалост сценаристкиње), нашли смо храброг добровољца, Стефана Стојковића (8/3). Остали ликови су глумили злостављање и њих је (гле,чуда) било лакше наћи, као и посматраче. У улози злостављачице је Теодора Пантић (8/3). Изузетан глумачки таленат је показао Димитрије Јањић (8/1) у улози главног злостављача, као и Никола Долић (8/1), који је и главни монтажер и редитељ. Матеј Максимовић (8/1) био је сниматељ, а улога једине ученице која је изабрала да помогне другу је додељена Мини Костић (8/1).

Неки су се трудили више, неки мање, али је веома важно што су ученици кроз сам процес износили своје мишљење и стављали се у улоге жртве и насилника.

На почетку овог занимљивог процеса, ауторка нам је дала две варијанте сценарија. У једној верзији, главни лик одлучује да одузме себи живот јер више не зна како да се избори са свакодневним злостављањем; у другој верзији, он одлучује да нешто предузме и потражи помоћ. Ученици су бирали једну од две верзије – оно што охрабрује и враћа оптимизам је што су изабрали живот.

Сценарио за филм ученика седмог разреда

Ученица 7/4, Сара Николић, написала је сценарио, а остали су дали свој допринос глумећи, снимајући или дајући коментаре. Са пуно ентузијазма и воље настаје филм „Друга шанса”.

Филм говори о групи девојчица које малтретирају своје другаре из разреда. Посебну агресију испољава једна девојчица којој другари одлучују да се обрате, да разговарају са њом и виде зашто се тако понаша. Дају јој прилику да се промени и желе да јој пруже другу шансу.

Сам процес је био једно поучно, занимљиво искуство и, иако смо свесни техничких недостатака и других грешака, поносни смо на свој кратки филм.

Поред Саре, из 7/4 у филму учествују: Максим Тимотић, Сташа Танасић(сниматељ), Анастасија Митић, Никола Ј. Марковић, Теодор Јеремић и Анита Даутовић. Из 7/2 учествују Филип Мицић и Анита Џељићи, као и гост на часу грађанског Лазар Ристић.

Ево оригиналног сценарија за филм „Друга шанса”.

Главне улоге:

Анита

Филип

Споредне улоге:

Сара (Дарија)

Максим (2)

Анастасија

Анита Џ. (Бела)

Теодор

Никола Ј. (+ наратор)

Соња (разредна)

(Наратор стоји испред табле.)

НАРАТОР: Нико није савршен. То свако треба да зна. Понекад неко дете не буде прихваћено у друштву због тога што није исте вере, расе или пола. Неко није прихваћен зато што се не облачи исто, а неко зато што не слуша исту музику као остали. Није битно да ли је неко штребер или лош ђак, битно је какав је изнутра.

ПРВА СЦЕНА

(Дечаци седе у учионици. Филип седи у последњој клупи, Максим и Теодор седе испред Филипа.)

МАКСИМ: Е Филипе, можеш да ми даш да Теодор и ја препишемо домаћи из француског?

ФИЛИП: (Даје свеску Максиму.)

СОЊА (разредна): Добро, ко није на часу?

МАКСИМ: Увек исте – Бела, Анита и Дарија.

(У том тренутку њих три улазе.)

Анита, Сара и Анита Џ. (Улазе и крећу ка последњим клупама.)

САРА (Узме клеј и залепи га за Филипову свеску као жваку.)

Анита, Сара и Анита Џ. (Крећу да се подсмевају Филипу и упиру прстом у њега. Анита Џ. седа на своје место.)

АНИТА: Макни се са мог места, штреберу!

ФИЛИП: Добро, извини! (Устаје кад му Анита покаже прстом у страну. Анита и Сара седну на место и Анита стави ноге на сто.)

СОЊА: Анита, какво је то понашање? Вас три опет касните, сада правите и глупости.

АНИТА Џ. (БЕЛА): (Говори фино.) Јаој, разредна, извињавамо се, неће се више поновити.

СОЊА: Свеједно сте уписане као одсутне.

АНИТА: (Слеже раменима.) ОМГ, како сам се уплашила.

АНИТА Џ. и САРА: (Смеју се.) Реши проблем.

САРА: Ниси ти за ђабе главна у нашој банди. (Удара Аниту по рамену.)

ДРУГА СЦЕНА

(На ходнику је звонило, деца излазе из учионице.)

ФИЛИП: (Испадне му свеска и покуша да је подигне, али му Анита узме.)

АНИТА: Види, види, шта је ово. Ијаааојј, књигааа! Знаш где је место књигама?

ФИЛИП: Анитааа, врати ми јеее!!

АНИТА: (Баца књигу у смеће.) У смећу, хахаха.

МАКСИМ (једна улога): (Долази.) Еј, бре, Анита. какво је то понашање?

АНИТА: (Преврће очима.) Читај ми са руке, краконоги!

(Кадар Анитине руке.)

МАКСИМ: (Чита са руке.) Ми... с.. мо БАД то зна... чи да смо ро... ђе..не лоше. Значи хоћеш да кажеш да ко није лош није примљен у ваше друштво?

АНИТА: Да, јок него ћемо да пустимо ове, ове досадњаковиће и добрице у нашу групу. Ако ниси знао, ти и Филип сте једни од њих.

(Анита одлази и Максим потапша Филипа по рамену.)

ТРЕЋА СЦЕНА

(У учионици, последња клупа до прозора.)

АНАСТАСИЈА: Зашто ме тако гледате?

АНИТА Џ.: (Показује прстом у њену мајицу.) Та мајица...

АСТАСИЈА: Шта са њом?

САРА: Ужасна је!

МАКСИМ (друга улога): (Долази.) Мени њена мајица изгледа скроз нормално.

НИКОЛА Ј. (једна улога): Шта вас три бленете у њу? Какве везе има како је неко обучен? Какве везе има како неко изгледа?

АНИТА: Палите вас двојица! Не мешајте се у наша вређања!

НИКОЛА Ј. (једна улога): Опааа, Даутовићкаа, сама признајеш да си вређала.

АНИТА: Да, па?

НИКОЛА Ј. (једна улога): Биће теби ПА кад разредна буде сазнала за ово.

АНАСТАСИЈА: Хвала вам, дечаци. Много сте кварне!

(Сара и Анита Џ. су се погледале тужним погледом.)

ЧЕТВРТА СЦЕНА

(Филип седи сам напољу. Долази Теодор и седа поред њега.)

ТЕОДОР: Јеси ли добро?

ФИЛИП: Како да будем добро кад ме она Анита и њена групица нон-стоп исмејавају. Не могу да их поднесем.

ТЕОДОР: Мислим да није решење да их пуштамо да ово раде до века. Време је да их тужимо разредној.

ФИЛИП: У праву си. Али пре него што то урадимо, треба да попричамо са Анитом.

ТЕОДОР: Свако заслужује другу шансу.

ПЕТА СЦЕНА

(Напољу на белој клупи седи БАД.)

АНИТА Џ.: Анита. Дарија и ја смо разговарале и мислимо да је све ово превише.

АНИТА: Шта то?

САРА: Много се лоше понашамо према другима како би уздигле себе. Када су нам ова деца из одељења урадила нешто лоше?

АНИТА: Молим?! И напуштате ме тек тако?

САРА: Ми те никада нећемо напустити, Анита, ако си расположена за разговор ту смо.

(Сара и Анита Џ. одлазе. Сви остали из одељења долазе.)

НИКОЛА Ј. (једна улога): Никуда те неће одвести то твоје понашање.

МАКСИМ: Анита, ми само желимо да знамо једну ствар. Зашто си таква? Што си толико лоша?

АНИТА: Одувек сам била тиха и повучена и због тога сам била одбачена из друштва. Мислила сам да ако будем лоша тако ћу да се спријатељим са неким, али сад сам изгубила и једине две другарице које сам имала. Лоше понашање није решење. Извињавам се.

НИКОЛА Ј.: Сад имаш једног пријатеља, мене!

(Покаже Анити да му баци пет.)

(**Анита** се насмеје и баци му пет.)

ТЕОДОР: Имаш и мене.

ФИЛИП: (Долази.) И мене.

САРА и **АНИТА Џ.** (Долазе.)

САРА: И мене и Белу ћеш увек имати за пријатеље. И, Филипе, извини што смо те малтретирале без разлога.

ФИЛИП: У реду је.

(**Анита** свима баци пет.)

НАРАТОР: Анити су сви опростили, она је исправила своју грешку и више није била лоша према другима. Сва деца су могла да јој не опросте, али су јој пружили другу шансу да покаже своју добру страну. И хвала вам што сте нас гледали у филму. До следећег виђања.

Прилог припремила:

Соња Горановић

Ја волим и поштујем себе и друге

Током реализовања истоименог тематског дана у месецу септембру на часу српског језика и књижевности, ученици одељења 6/2 осмислили су афирмативне поруке толеранције, разумевања и самоспознаје, као један од најбољих начина да се изборимо са свим врстама дискриминације и насиља. Поделићемо их са вама на завршним страницама овог часописа, као залог нашег следећег сусрета у свету поштовања и међусобног разумевања – остајте нам здраво до тада!

Са другима причај
лепо и културно,
како им не би
повредио осећања!

Буди храбар и
веруј у своје
снове!

Не ради ствари
због других, већ
због себе!

Не треба увек
мислити да си у
праву, јер можда
ниси!

Не упадај у реч
другима док
причају!

Не чини
другима оно
што не желиш
себи!

Завршавај
започето!

Помажи, јер се
добро добрим
враћа!

Не оптужуј неког ако
га ниси саслушао и
искрено са њим
поразговарао!

Сређуј за
собом!